

ŠOLSKI PROJEKT OZAVEŠČANJA UČENCEV ZA SOBIVANJE IN SOŽITJE: ODNOS DO INVALIDOV – OGLEDALO NAŠE DRUŽBE / mag. prof. inkl. ped. Renata Štrifof in mag. prof. inkl. ped. Milojka Poš, učiteljici DSP /

OŠ Janka Glazerja Ruše

Svet je narejen po meri videčih, slišočih in hodečih. Ljudje, ki vidimo, slišimo, hodimo, si ne predstavljamo, kako je, če živis v temi, v tišini, ali če si gibalno oviran. Toda ti ljudje živijo med nami in z nami. Ovire, s katerimi se srečujejo, se nam pogosto zdijo nepremagljive. Ob pogledu nanje nekateri občutijo strah, usmiljenje, odvrtaajo poglede, ali pa so neobčutljivi, morda celo izražajo nestrpnost, predsodke.... Ne glede na ovire in težave, verjetno pa številni invalidi premagujejo tudi notranje bitke, morajo vztrajati in se naučiti, kako samostojno in enakopravno (pre)živeti v današnjem času. Svet si približajo in ga spoznavajo preko drugih čutil. Ne smemo dopustiti, da so invalidi sami ali osamljeni. Na različne načine jim pomagamo, z njimi sodelujemo, velikokrat pa s svojimi zgodbami bogatijo in osmišljajo naša življenja, nas ozaveščajo o pomenu vrednot, ki so povezane s strpnostjo, optimizmom, srečo, zdravjem, odgovornostjo, prijateljstvom, ljubeznijo, samo(spoštovanjem), prijaznostjo, razumevanjem, sodelovanjem.

Na OŠ Janka Glazerja Ruše učence vzgajamo za sodelovanje in sožitje v skupnosti, za medsebojno strpnost in spoštovanje drugačnosti (Letni delovni načrt 2016/2017), prav tako sledimo vzgojno-izobraževalnim usmeritvam Občine Ruše na področju vzgoje in izobraževanja (Strategija, 2017), zato z različnimi šolskimi projekti med mladimi širimo solidarnost in učenje vrednot sobivanja.

Naše šole postajajo inkluzivne šole. Pogoji uspešne inkluzije je primerno socialno-emocionalno ozračje v šoli, ki se mu namenja premalo pozornosti (Kavkler, 2008). Z različnimi šolskimi projekti učitelji skupaj z učenci in starši soustvarjamo spodbudno učno okolje.

Spodbudno učno okolje je temelj vzgojno-izobraževalnega procesa na šoli, saj omogoča polnovredno vključevanje učencev, dviga njihovo motivacijo, omogoča jim doseganje ciljev z aktivnim sodelovanjem in opolnomočenjem (Jereb, 2011). Tudi Magajna (2008) izpostavlja učinkovito učno okolje in navaja cilj inkluzivne šole: ustvarjanje močnih in raznolikih učnih okolij za optimalen razvoj potencialov posameznega otroka, ne le na kognitivnem področju, temveč tudi na drugih področjih: fizičnem in socialno-čustvenem.

IDEJA ZA PROJEKT

Ugotavljamo, da se učenci srečujejo z invalidnostjo, vendar o tej tematiki niso dovolj ozaveščeni. Da bi že pri

najmlajših preprečili nestrpnost do drugačnih, celo morebitne zametke nasilja in podobno, smo načrtovali in izvedli šolski projekt z naslovom **Sprejemanje in odnos do invalidnosti: odnos do invalidov – ogledalo naše družbe**. Potekal je od septembra 2016 in se zaključil konec junija 2017.

Na svetu živimo različni ljudje. Vendar te razlike ne bi smele ustvarjati stereotipov, predsodkov, diskriminacije, nestrpnosti ... Ker pa se, žal, vse to pojavlja, tudi že pri naši mladi populaciji, »je še toliko bolj potrebno zavedanje o sobivanju, zavedanje o naših stereotipih in grajenje zavesti, da drugačnost prinaša pestrost, nas bogati, ne pa zavira in uničuje« (Rozman, 2006, str. 139). Predviden projekt je prava pot za ozaveščanje naših učencev o sprejemanju in odnosu do invalidnosti.

Projekt sva izvajali sorazredničarki obeh 3. razredov, ob sodelovanju in pomoči razredničark. Obe sva inkluzivni pedagoginji, na šoli izvajava dodatno strokovno pomoč za učence s posebnimi potrebami. Na prvem roditeljskem sestanku septembra 2016 sva staršem tretješolcev podali idejo o načrtovanem šolskem projektu, navedli razloge za izvajanje, predstavili cilje in vse dejavnosti, ki bi v okviru projekta potekale. Prav vsi starši so idejo z navdušenjem sprejeli, zato sva projekt naslednji dan predstavili še učencem, pozitivno povratno informacijo staršev in učencev prenesli vodstvu šole in tako pridobili dokončno soglasje za izvajanje projekta.

CILJI PROJEKTA

- predstaviti učencem pojem invalidnosti;
- seznaniti učence z vrstami invalidnosti;
- ozavestiti učence o sprejemanju in pravilnem odnosu do invalidnih oseb;
- spodbujanje učencev k nudenju pomoči in prostovoljstvu;
- predstaviti učencem osebne izkušnje invalidov;
- razvijanje vrednot: strpnost, optimizem, sreča, zdravje, odgovornost, prijateljstvo;
- predstaviti pomen in namen dobroteljnosti.

DEJAVNOSTI V PROJEKTU

Dejavnosti so potekale skozi vse šolsko leto. Vsaka dejavnost je bila predstavljena na šolski spletni strani, takoj po zaključeni izvedbi. Prav tako smo vse dejavnosti z učenci sproti evalvirali.

Uvodna predstavitev za učence Vsi drugačni – vsi enakopravni

Predstavitev je potekala s pomočjo Konvencije o pravicah invalidov (2008), ki je zapisana v lažje berljivi obliki in Vodniku po pravicah invalidov (2015), ki je prav tako izdan v lahko berljivi in razumljivi obliki. Oboje nam je predstavljalo idealno izhodišče ozaveščanja mladih o spoštovanju človekovih pravic, in o razlogu vključitve v šolski projekt: omogočiti invalidom, da bi imeli enake pravice in enake možnosti, kot jih imajo vsi drugi. Še posebej smo se dotaknili tematike vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi